

Szerkesztőség és kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-utca) No. 10. Telefonszám: 875. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei. — Külföldre ezeknek az áraknak akétszerese — Hirdetések tarifa szerint.

MAI VILÁG

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek békés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetkezéséért, s a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenlőségéért harcol.

Főszerkesztő: KADAK IMRE. Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY. Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Hétfőn dönt a törvényszék az Egyesült Bank csődjének elrendeléséről

Erőszakosan óvatolják egyes bankok ártatlan emberek fedezeti váltóit. — Marakodás a csőd-tömeg-gondnoki listán. — Ki adja össze a szanáláshoz szükséges 15 millió

(Cluj-Kolozsvár, január 13.) Amíg az Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank betétesei és magánhitelezői a legnagyobb türelemmel várják a szanálási és likvidálási folyamat tető alá hozását, az alatt egyes bankok türelmetlensége az egész akciót megghiúsítani látszik. Amíg a betétesek eddig minden erőszakos lépéstől tartózkodtak, az alatt a fizetésekteleneknek már első hetében beadta csődkeresét a Romcomit, vagyis a Román Olasz Kereskedelmi Bank, melynek érdekeltiségebe tartozik a Temesvári Agrárbank is. A banknak aránylag jelentéktelen követelése van, mindössze egy félmillió lei, de egy pillanatig sem lehetett tárgyalni megbízottjával arról, hogy várjanak, vagy járuljanak hozzá a szanáláshoz.

A bankok tulontul fedezik magukat

A bank ügyeit vizsgáló bizottságot rendkívül kínosan érintette, hogy a bankok egyrésze milyen kiméretlen mohósággal igyekeztek magukat fedezni. Így például egészen különös módon került anyagi bajok közé egy csomó ártatlan ember. A banknál ugyanis igen sok folyószámlával bíró ügyfélnek és adósnak volt fedezeti váltója, amellyel nem tartoztak, mert folyószámlájuk vagy fedezve volt épen, vagy pedig a kölcsönkapott összeg nagyrészt már lefedezték, ennek ellenére fedezeti váltójuk teljes összegében leszámítolásra került a kolozsvári piacon és a bankok sorra óvatolják ezeket a váltókat, melyekre kibocsátójuk nem is tartozik.

Ezeknek a váltóknak története az, hogy a fizetésektelen első napján a kolozsvári bankdirektorok egyrésze a bankba rohant és követelésük biztosítására izgatottan turkálni kezdtek a bank váltótárcájában és akinek fedezeti váltóját jónak találták a kiméretlen behajtásra, azt magukhoz vették és most pörölik.

A zsidó hitközség kára

Ilyen eljárás következtében került igen nehéz helyzetbe a zsidó hitközség számos tagja. A hitközség egyik nagyobb építkezéséhez milliók kölcsönt vett fel a banknál és a fedezeti váltót aláírták 15—20 hitközségi taggal, akik nyugodtan tettek ennek eleget, mert tudták, hogy a hitközség pontosan fogja elvégezni a törlesztéseket.

A hitközség fedezeti váltóját az egyik főtéri nagy bank — mely az egész felfordulást előidézte különben — forgattatta magára a bank vezetői által és ami a legmegdöbbentőbb, hogy épen ezt a váltót most megváltotta, dacára annak hogy ez a bank követelésére tülön tul fedezve van. Így ennek a banknak van három és félmillió telek-

könyvi bekebelezése a Merkur szamosújvári ingatlanaira és követelése nem is terjed ennyire, tehát nyugodtan ülhetne és várhatná a kifejlést. Nem így történt, tegnapelőtt óvást vetetett fel a hitközségi váltó összes aláírói ellen és megkezdte az „az utolsó párnát is” akciót a jóhiszemű és ártatlan garantálók ellen.

Mi lesz a csődtárgyaláson

A hétfői csődtárgyaláson a bank ügyészei, de a betétesek képviselői is a csőd megnyitása ellen sorakoznak fel. A csőd elrendelése egyszerűen elvágna a kiegyezési lehetőségeket és a betétesek utolsó fillérig elvesztik kis vagyontárukat. A bankoknak az az áldozatkész csoportja, mely mindenáron a szanálás mellett van, azonnal visszavonulna. Épen ezért a helyzetet optimisztikusan ítélik meg és azt hiszik, hogy a törvényszék ehöke vissza fogja utasítani a csődnitási kérelmet, mert sérelmesnek itéli meg a hitelezők többségére nézve.

Hátra marad természetesen az a kérdés, hogy ha mégis elrendelnék a csődöt, ki fogja megkapni ezt a „zsíros” csődtömeget, ki lesz a csődtömeg-gondnok. Ebben az irányban a kezdet óta a legvadabb vetélkedés folyik. Egészen az igazságügyminiszterig nyulnak fel a befolyások és kilincselések ebben az ügyben, bár a kinevezés a kolozsvári törvényszék elnökének szuverén joga. Mindenki tudja, hogy a csődfolyamat ebben az esetben addig tart, amíg csődvagyon egyáltalában van és sok milliót tesz majd ki a tömeg-gondnok honoráriumára.

Beavatottak úgy tudják, hogy nem is egy ügyvéd, de kettőből vagy háromból álló kollégium fogja kapni ezt a csődöt. Legtöbb eséllyel küzd érte két volt kolozsvári prefektus, egy liberális prefektus és egy liberális helyi pártvezér, bár valószínűnek tartják, hogy lesz egy tag, aki nem tartozik a néptöbbséghez.

Allandó szakértőt akarnak Romániába küldeni a kölcsönt nyújtó államok

(Bukarest, január 13.) A bukaresti sajtó a legellentmondóbb és legfantasztikusabb híreket közli a külföldi kölcsöntárgyalásokkal kapcsolatban. A Mai Világ munkatársa beavatott forrásból nyert értesülései alapján a következőket jelenti a külföldi kölcsönről:

Titulescu külügyminiszter azon fáradozik, hogy a népszövetséget rábírja arra, hogy a márciusi ülésükön szavazzák meg Románia számára a stabilizációs kölcsönt. A kölcsönnyújtás tekintetében Franciaország, Anglia és Amerika jönnek tekintetbe. Információnk szerint a kölcsönt nyújtó államok

A bűnvádi feljelentések

A bank vezetősége ellen két bűnvádi feljelentés is ment már az ügyészséghez, amely kihallgatta Blatt Ignác volt vezért és Semlyén Hugó volt vezérhelyettesét. Mindkét feljelentésnek aránylag egészen jelentéktelen ügye volt, így B. nevű kolozsvári kereskedő tizennyolcezer lejes csekk miatt tett feljelentést.

Az ügyészség a bank felvilágosításait elégségesnek találta és nem tett további lépéseket. Általában a hatóságok koncilians magatartása példát nyújthatna bankigazgatóknak és más türelmetleneknek, hogy amíg a békés kibontakozásra lehetőség van, nem akarják az akciót beavatkozással megghiúsítani.

Eddig tehát a feljelentések célt nem értek el, mert a bank likvidáló bizottsága az erőszakosan felépíteteket sem részesítheti előnyben.

Hogyan kerül össze a tizenötmillió

A betéteseket és hitelezőket legjobban érdekli, hogy miképpen kerül össze az a 15 millió, amelyet az igazgatóságnak kell összeadni. Meg kell objektíve jegyezni, hogy a bank összes áldozatai közül a legsúlyosabban érintettek az igazgatóság tagjai, csupa jóhiszemű ember kiket teljesen megtévesztettek a bank fezőrjei. Ezeknek az igazgatósági tagoknak súlyos milliókkal kell ártatlanul szenvedniük, mert nevüket jóhiszeműen odaadták leikiismeretlen embereknek. A bank igazgatósági tagjai között van több olyan, kikre 3—4 milliót akarnak a likvidálók kiróni, miután a többi tagok kevésbé tehetősek.

Jó példával járt elől az igazgatóság egyik tagja, ki már a likvidálás elején levelet intézett a bizottsághoz, melyben vagyona egyharmadát ajánlotta fel a likvidálás céljaira. Az igazgatóság román tagjai is készek hozzájárulni a megfelelő alap megteremtéséhez.

Vasuti tisztviselők rombolás vádjával a hadbírótság előtt

(Cluj-Kolozsvár, jan. 13.) A kolozsvári hadbírótság ma délelőtt kezdte meg tárgyalni Bíró Bódog, Creciu Máttyás, Gansa György és Magyar Károly nagyváradi CFR tisztviselők büntügyét, kik a vádirat szerint 1927 december 8 án este a nagyváradi rombolások után alaposan berugtak és részeg állapotban megtámadták a váradi állomással szemben fekvő Szamet Henrik-féle vendéglőt, melynek bevették összes ablakait.

A vádlottak azzal védekeznek, hogy a vendéglős a romlásra sértő kifejezéseket használt és ezért hazafias felbuzdulásukban törték össze az ablakokat. A tárgyalás folyik.

Ugyancsak ma kezete meg a hadbírótság Popa Marin nagyváradi cipész büntügyének tárgyalását is, kit azzal vádolnak, hogy december 6 án a Weiszlovich szálloda előtt a diákokat rombolásra izgatta. A vádirat szerint Popa Marint, ki közismert kommunista, egy rendőrközmiszer felismerte a diákok között és távozásra szólította fel. Popa Marian azonban nem távozott el, hanem tovább izgatta a diákokat.

A vádlott tagadja a terhére rótt bűncselekményt és azt állítja, hogy véletlenül került csak a diákok közé és egyáltalán nem izgatott senkit sem rombolásra. Lapunk zártakor a tárgyalás folyik.

Éhségstrájkot kezdtek a letartóztatott diákok

A kolozsvári hadbírótság fogházában letartóztatott diákok tegnapelőtt éhségstrájkot kezdtek és nem hajlandók semmiféle táplálékot magukhoz venni. A letartóztatott diákok nincsenek megelégedve a bánásmóddal és ezért memorandumot intéztek Papp hadtestparancsnokhoz.

A rektor hirlapilag fejezte ki elismerését Gyalui Farkasnak

(Cluj-Kolozsvár, jan. 13.) Nehány nappal ezelőtt dr. Chirila Lázár a „Natiunea” nyilttéri rovatában oly irányú közleményt tett közzé, mely dr. Gyalui Farkas, a kolozsvári egyetemi könyvtár nyugalmazott igazgatójának működését erős kritikában részesítette.

Bogdan Duica, a kolozsvári egyetem rektora ma ugyancsak a Natiunea-ban válaszolt dr. Chirila Lázárnak, kijelentve, hogy Gyalui Farkas volt egyetemi tanár, könyvtárigazgató érdeme az, hogy a kolozsvári egyetemi könyvtár ilyen kitűnő állapotban van és az egyetemi tanács is kifejezte köszönetét Gyalui direktornak a könyvtár körüli érdemeiért. Bogdan Duica következő jó tanáccsal fejezte be a Gyalui ügyhöz való hozzászólását: Mielőtt véleményt mond valaki, vizsgálja meg a körülményeket és csak azután beszéljen...

MINDEN KÖNYV, LEPAGE FILM ÉS SZÍNHÁZ

Szélhámosság szerelemből

Nem tudjuk megérteni, hogy a bukaresti filmcenzura miért változtatta át a szimpatikus akrobata, Luciano Albertini (Sámson) legújabb filmjének eredeti címét. A cenzurabizottság a változtatás kapcsán „A század legnagyobb szélhámosa” helyett a „Szélhámosság szerelemből” címet engedélyezte. Csodálatraméltó, hogy Luciano Albertini miképpen tudott új változatokat és eltéréseket bevinni legújabb alakításába, ugyanakkor egyéni elgondolásával izgalmassá tudja tenni azt a misztikumot, amely alakjait körül veszi és erős kézzel vezeti keresztül a sorscsapások lélegzetvisszafojtó mozzanatai között.

Luciano Albertini hajmeresztő szelőkötőit, pompás ugrásait egyik háttéréről a másikra, egyik vonatról le, a másik robogó vonatra fel, valósággal visszafajtja a lélegzetet a nézőbe és az izgalmas titok kibontakozása után mindenki örömmel sóhajt fel: csak hogy már vége és megmenekült.

Tagadhatatlan, hogy ezeknek a filmeknek meg van a bátorságra és a halálmegvetésre nevelő tendenciájuk és egészséges iniciatívákra ösztökéli az embert. Az akaratot megerősíti és önállóságra nevel Luciano Albertini. A kiváló filmszínész egyik legsikerültebb alakítása a „Szélhámosság szerelemből”, amely minden biztonnyal megfogja hódítani a filmért rajongó közönség tetszését. E filmben Luciano Albertini (Sámson) mellett nagy szerepet visz a tökéletes szépségű Vivian Gibson is, aki oroszlanrészt vesz ki a darab cselekményéből. A darab tartalmából a cenzura semmit sem vágott ki és az eredeti nagyságában az Uránia-mozgóban látható.

A Magyar Színház heti műsora

Esti előadások kezdete 8 1/2 órakor.

Péntek fél 9-kor: A bécsi Rosé-quartett egyetlen hangversenye. (Főlemelt helyekkel. Bérletszűnetben).

Szombat d. u. 4-kor: Csizmas kandúr. (Gyermekelőadás, olcsó helyekkel).

Szombat este fél 9-kor: Mersz-e Mária? C. bérlet.

Vasárnap 3-kor: Bob herceg. (Olcsó helyekkel).

Vasárnap 6-kor: Templom egere. Táray Ferenczel.

Vasárnap fél 9-kor: Mersz-e Mária, Hétfő: Mersz-e Mária?

SELECT MOZGÓ

Nagy sikerrel folytatja

BEN HUR

bemutatóját. LEW WALLACE regénye nyomán. Rendezte:

FRED NIBLO

főszerepben:

RAMON NOVARRO

Monopol Fanemettfilm

Február 1 vagy 15-re tisztviselőnk a központban egy üres szobát keres. Címek adóba.

A Helikon-nyomdában

készülnek a legjobb nyomtatványok

A francia szocialista pártlap támadása a magyar kormány ellen

(Páris, január 13.) A szocialista Populaire mai számában súlyosan támadja a magyar kormányt, amelyet nagy vakmerőséggel azzal rágalmoz meg, hogy a cimletek hamisításának ügyében nemcsak közvetve terheli bűn a köteles gondosság elmulasztása miatt, hanem a magyar kormány saját hasznára is hamisított kötvényeket Franciaországban.

A lap állítása szerint az előzetes vizsgálat, amelyet most Blumenstein és társai ellen folytatnak s amely főleg Reynauld szenátor szerepének tisztázásával tördök, éppen a magyar kormány bűnrészessége mellett halad el csendesen, sőt azt is megengedték a magyar kormánynak, hogy mint panaszos szerepeljen és ilyen módon az előzetes vizsgálat eredményéről rögtön kimerítő tájékoztatást nyerjen.

A Populaire vakmerő vádjának bizonyítására a következő fantasztikus történetet eszelte ki: 1927 nyarán egy négytagú magyar rendőrbizottság időzött Párisban, amelynek tagjai Zdeborsky, Schweinecker, Nánássy és Hein rendőrbiztosok voltak. A rendőrtisztviselők diplomáciai ut-

levéllel jöttek Franciaországba és csomagjukban számos hamisított kötvényt hoztak. Ezeket a kötvényeket tényleg el is adták, amit Nánássynak Zdeborskyhoz intézett következő csopostalevele igazol:

„Ma este nem jöhettek a megbeszélte találkára, mert egy társammal Deauvillebe utazom. Tízmillió értékű papírt adhatunk el, de a jó emberhez nem lehet olyan egyszerűen hozzáférni, mert minden hájjal megvan kenve és nagyon tapasztalt. Ami Önt illeti, ismételve csak annyit mondhatok Önnek: higgyen tanácsaimban. Ha nem lép fel elhatározottan, nem éri el a célt. Viszontlátásra, szívélyes üdvözlettel: Nánássy.”

A Populaire ezt a levelet facsimilében adja le és azt állítja, hogy a levél eredetije a vizsgálóbíró kezében van.

Eppen ezért teljesen felesleges volna az írás valódiságát kétségbe vonni.

A lap rágalmozó cikkét a francia kormányhoz intézett azon felszólítással fejezi be, hogy ne legyen a Bethlen-kormány büntársa.

Egy nyakék botrányos története Hogyan kompromittálta egy diákcsoport Olaszországban a román diákságot

(Cluj-Kolozsvár, jan. 13. A Mai Világ tudósítójától.) A „Dimineata” igen érdekes cikket közöl a „Dreptatea” nyomán azokról a botrányokról, melyet néhány antiszemita diák idézett elő Olaszországban. A Dimineata cikke így hangzik:

Néhány egyetemi tanárt biztalt meg az olaszországi botrány kivizsgálásával, melyet román diákok idéztek elő. A vizsgálatot a professzorok befejezték és megállapították — írja a Dimineata — hogy egy diákcsoport, mely számos antiszemita zavargásba volt belekeveredve, sőt egyesek közülök büntetve is voltak az egyetemi tanácsok által, — kapott megbízást arra, hogy Romániát képviseljék Olaszországban a fascista diákok kongresszusán.

Ezek a diákok — írja a lap — utazási alapot gyűjtöttek össze, melyhez két kormány is hozzájárult. Az első pézeket még az Avarescu kormánytól kapták Manoilescu utján, majd Tatarescu és Anghelescu is hozzájárultak az utiköltségekhez. A diákcsoport ezenkívül 8000 lírát kapott a fascista diákszervezettől is. Ily módon sikerült a diákoknak 270 ezer lejt összeszedniük, amivel elutaztak.

Olaszországban ez a diákcsoport lehetetlen módon viselkedett. Megszöktek a szállodákból a számlájuk hátrahagyásával. A rendőrség azonban elfogta őket és kényszerítette számláik kifizetésére. Egyik diák azonban még ennél szörnyűbb dolgot is cselekedett: ellopott egy nyakéket egyik kereskedőtől.

A kereskedő feljelentésére a rendőrség letartóztatta a diákot, kinél megtalálták az ellopott nyakéket. Az ifjú a rendőrségen azt vallotta, hogy egy nyakéket vásárolt, melynek túl drága volt az ára:

— Csak egy zsidó képes ilyen árat kérni — mondotta a diák, mire a kereskedő, hogy bosszút álljon, még egy nyakéket csempészett a diák csomagjába.

Ez a felvilágosítás azonban nem elégitette ki az olasz rendőrséget és a diák továbbra is fogva maradt.

Ha a hír igaznak bizonyul — fejezi be cikkét a Dimineata — új bizonyítéka lesz annak, mily módon értelmezi a kormány a diákság között hűveinek rekrutálását és kik azok, kiket a kormány állami támogatással küldött ki a román diákság képviselésére.

Egy év óta tárgyalják a Barmat-pert

(Berlin, jan. 13. A Mai Világ berlini tudósítójától.) Január 11-én különös jubileuma volt a berlini törvényszéknek. Ekkor volt ugyanis egy esztendeje, hogy megkezdődött a Barmat-fivérek bűnperének tárgyalása, amely még ma is tart. Amint ismeretes a világ eme legnagyobb bűnperének vádlottjait az ügyesség az állam kárára elkövetett csalással vádolja.

A lapok az első tárgyalásokkal részletesen foglalkoztak, az első hónap lezajlása óta azonban már egy szót sem írnak a perről, mivel a közönség megunt a ügyet és csupán az ítéletre kíváncsi.

A tárgyalási napok száma az első esztendőben 157 napot tesz ki. A bíróság eddig 400 tanut és 50 szakértőt hallgatott ki.

A bírói padon két hivatásos és két népbíró kívül három pótbíró és három laikus pótbíró ül. A vádat öt államügyész képviseli. Védőként 17 ügyvéd szerepel. Az akták idáig 70 kötetet és ezer mellék kötetet tesznek ki. A vádirat 648 sűrűn szedett oldalra rug. A szakértők eddig 59 írásbeli véleményt terjesztettek elő. A tárgyalások jegyzőkönyvei 7 kötetet, vagyis 2800 oldalt tesznek ki idáig.

Az eddigi költségek 230.000 márkára rugnak. A vádirat nyomása egyedül 10.000 márkába került. Törvényszéki tisztviselők eddig 26.000 márkát kaptak pótdíjként, az esküdtek idáig 9000 márkájába kerültek az államkincstárnak. Tanúk és szakértők számára a törvényszéki pénztár idáig 22.000 márkát fizetett ki.

A mamut-per befejezésének időpontja még bizonytalan. A bizonyítási eljárás ugyan vége felé közeledik, azonban számolni kell azzal, hogy az ügyészek és védők beszédei egy-egy több hetet fognak igénybe venni.

Márciusban megindul a romániai légitápostaforgalom

Bukarestből jelentik: A posta-vezérgazgatóságnál nagyfontosságú értekezlet volt a romániai légitápostaforgalom megindítása ügyében. Az értekezlet, amelyen résztvettek a repülőparancsnokságok kiküldöttjei is, elhatározta, hogy a légitápostaforgalmat még március havában megindítják. Terv szerint a Temesvárra érkező külföldi postacsomagküldeményeket minden vonattól repülőgép fogja szállítani Bukarest felé.

A repülőgépek útja Bukarest Galacra, Jasin és Cernovicon keresztül Cetatea-Albaig fog vezetni. Ugyáltszik, a bukarestiek megint megfélemedtek Erdélyről.

A diákok segélyezése

(Cluj-Kolozsvár, január 13.) Statescu Sándor csendőralvezredes, Kolozsvár város volt rendőrprefektusa, kinek prefektussága alatt történtek meg a legtöbb idők szomorú emléktű rombolásai, azzal akarta prefektusságának első idejében megszerezni a diákság simpatíáját, hogy természetbeni segélyeket akart biztosítani számukra. Statescu alvezredes alighogy elfoglalta a prefektusi széket, magához citálta a kolozsvári vendéglősöket és bodogásokat, kiket arra kért, hogy bizonyos számú szegény egyetemi hallgatónak ingyen ellátást biztosítsanak az egész iskolai év tartamára.

Miután a segélyek körül némi igazságtalanságok fordultak elő, Mihai Joan kolozsvári rendőrprefektus revízió alá vette a segélyezések ügyét és úgy határozott, hogy a segélyek 15 vagy 30 napi időtartamra szóljanak. Ezen idő elteltével a prefektus felülvizsgálja, hogy a segélyezett diáknál továbbra is fenáll a segélyezés szükségessége és ellenkező esetben a segélyt másik diáknak adják.

Urania Mozgó

Közkívánatra ma utóljára

Lee Parry és Harry Liedtke

kiváló művészek

Regine

egy asszony tragédiája

megható drámában

Monopol Filmcentrala

Értesítés!

Értesítem a helyi és vidéki megrendelőimet, hogy frack, smoking és estélyi ruha szöveteim ujabban megérkeztek.

Jacob Sámson
croitor de domni

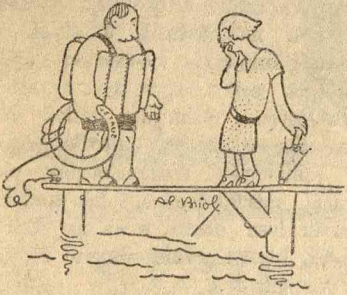
Cluj

Str. Universitatii 2.

(7. Egyetem utca)

Telefon 981.

Lepage: Papír gyár- raktár

— Pupácska ur, maga a Szamos hidján is mentőövel megy át...

— Mit lehet ebben a városban tudni? Az utcákat nem takarítják és ha valaki elsüllyed, senki sem menti. Vagy dobott mentőövet valamelyik bank is süllyedő társának?

— Igaza van Pupácska ur, pedig ma nekem, holnap neked...

A szép színésznő büne és halála

(Páris, jan. 13.) Pár nappal ezelőtt jelentették a lapok, hogy Claude France, az ismert francia színésznő pazar luxussal berendezett lakásában öngyilkos lett.

Barátai azt beszélték, hogy a gyönyörű, szép fiatal nő tettét szerelmi bánatában követte el s ezzel kapcsolatosan sokat rebesgettek egy magasrangú befolyásos tagjáról a szenátusnak.

Művészkörökben nagy részvétet váltott ki a színésznő tragikus halála és sehogy sem tudtak belenyugodni, hogy a talentumos Claude France, akinek mindene megvolt, amit csak kívánt, aki előtt hatalmas karriert várt befutásra, reménytelen szerelem miatt dobta volna el magát az életet. És Páris művészkörökben nemsokára titokzatos dolgokról meséltek.

Claude France egy svájci orvos leánya volt és megismerkedett a francia kémiroda főnökével, ki a háború alatt Genfben tette át működési székhelyét. A kémiroda főnöke az orvos szép fiatal leányában nagy szerű segítséget remélt s rávette, hogy vele együtt Párisba menjen s a francia titkos híradás szolgálatába álljon. Claude France a francia hadseregnek megbecsülhetetlen szolgálatakat tett. A háború befejezése után színipályára lépett, ahol gyors karriert csinált. Tünelmes sikere nemcsak szépsége és tehetsége eredménye volt, hanem hatalmas politikai pártfogó állt a háta mögött, ki mindenben segítette. Ez a hatalmas politikai pártfogó pár hónappal ezelőtt felfedezte, hogy a művésznő megcsalja. Ettől a pillanattól kezdve Claude France egyetlen meghívót nem kapott, ismert előkelő házaktól, ahova látogatába ment, ott zárt ajtókra talált. Így azután elkeseredésében arra a gondolatra jött, hogy nagymennyiségű titkos iratot, mely még a háborúból birtokában volt, értékesíteni fog.

A múlt hetekben két magasrangú katonatiszt két detektív kíséretében látogatást tettek a művésznő otthonában. Hogy ez a látogatás milyen célből történt, nem került nyilvánosságra. És három napra ezután a szép, fiatal, élnivágyó színésznőt halva találták a lakásában. Beavatott körök úgy tudják, hogy a titkos iratok a magasrangú tiszték látogatása és Claude France titokzatos öngyilkossága között szoros összefüggés van.

— Megnyílt a Fővárosi Polonyi-féle Dreher-Haggenmacher sörcsarnok, étterem, finom konyha, olcsó árak.

Miért szüntek meg az Aller lapok

A 70 éves Aller Károly és Bethlen miniszterelnök konfliktusa

(Budapest, jan. 13.) A magyar főváros egy lappal és színnel szegényebb lett, amennyiben a dán Aller Károly beszüntette lapjának magyar kiadását, az Aller Képes Családi Lapok at. Érdekes háttere van ennek a lapbeszüntetésnek, mert hiszen tudvalevő, hogy a lap nagyon jól ment, de különben is a sokszoros milliomos dán kiadó akkor is tartotta volna a lapot, ha nem ment volna ilyen jól. A beszüntetésnek más oka van.

Aller Károly Dánia legnagyobb lapkiadója, aki saját erdeiben termeli ki a cellulózát, saját papírgyáraiban állítja elő a papírt és a legkisebb részletéig mindent maga csinál, ami lapjaihoz szükséges. A képes lapja megjelenik több európai nyelven és csak a magyar kiadás 70.000 példányban jelent meg hetenként. Egész jól elképzelhető, hogy egész tekintélyes magyar kolónia élt Dániában magyar nyomdászokból és szerkesztőkből, valamint Magyarországon is rengeteg embernek nyújtott kenyérkeresetet.

Sipos Domokos emlékünnepe. Sipos Domokos emlékeztetőre szenteli az Erd. Irodalmi Társaság f. hó 14-én, szombaton délután félhat órai kezdettel a református teológia disztermében tartandó fölvásolást. A műsor keretében alkalmasszerű művekkel Kovács Dezső, Szentimrei Jenő, L. Baróti Erzsébet színművésznő, György Dénes és Tamási Áron szerepelnek. Belépődíj nincs. Önkéntes adományokat szívesen fogadnak.

— **Az indorei maharadzsza és egy amerikai miss romantikus házassága.** Bombayból írják: India leggazdagabb maharadzéja, II. Rao, amerikai utján megismerkedett Miss Millerrel, egy 20 esztendőes amerikai lánnyal. A maharadzsza szerelmes lett a lányba és feleségül is vette. II. Rao már több szerelmi botrány középpontjában állott s ezért a bombay-i amerikai konzul mindent elkövetett, hogy Miss Millert lebeszélje a házasságról, azonban nem sikerült neki. Miss Miller áttért az indus hitre s az esküvőt is az indus vallás szertartásai szerint tartották meg. A maharadzsza egy pompás palotát építtetett ifjú nejeének. A palota csekély egymillió dollárba került.

Női ruhára való mintás szövet

Lei 135

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— **A rádió áldozatot kívánt.** Belgrádból jelentik: A 18 éves Johann Schwarzl a vihar által megrongált magas antennáját rendbe akarta szedni. Az antenna drótja össze volt kapcsolva a magasfeszültségű árammal, s mikor a szerencsétlen fiú kezével a dróthoz ért, az áram a földhöz csapta. Segítség kiáltására társa megpróbálta veszélyes helyzetéből kiszabadítani, de amint Schwarzlhoz ért, keves elektromos ütést érzett a kezébe. Végre is a fiú apjának egy hosszú bottal sikerült a magasfeszültségű áram drótját eltávolítani, de ekkorra Johann Schwarzl 18 éves fiú már halott volt.

**Mindenekelőtt
Stottertől
tüzelőt !!**

A magyar lapot készen szállították Dániából hetenként, amíg Cseh-szlovákiának eszébe nem jutott, hogy nem engedi keresztül menni az országon ezt a magyar lapterméket. Egy vagon szállítmányt feltartóztatnak a csehek, mire a 70 éven felül lévő Aller Károly Budapestre utazott és kihallgatáson jelent meg Bethlen miniszterelnöknel, kérve őt, hogy intervencionáljon a cseheknél. Bethlen azonban kijelentette, hogy ilyen tisztára tüzeti ügybe nem avatkozik be, hiába hivatkozott az öreg Aller arra, hogy rengeteg magyar embernek ad igen jó egzisztenciát.

Bethlen huzódózására az öreg Aller megharagudott és kijelentette Bethlennek, hogy megszünteti a magyar kiadást és fenyegetőzést azonnal be is váltotta. Érdekes azonban, hogy iparengedélyét fenntartotta és adóját két évre előre kifizette, azt mondván, hogy két év múlva Magyarországon bizonyára már olyan kormány lesz, amely ilyen érdekek iránt több érzékkel lesz.

Előadások a misztikáról.

Dienes László, a „Korunk“ szerkesztője, „Bevezetés a Misztika gondolatvilágába“ címmel 1928 január 16 tól február 20-ig, minden hétfőn este félkilenckor nem a Katholikus főgimnázium, hanem a Református Theologia előadótermében tart előadást. Az előadások célja megvilágítani azt a mai normális európai tudattól eltérő tudatformát, amelyet a misztika néven szokás félreismerni; megmutatni, hogy a világot másképpen is át lehet élni, mint a logikus értelemmel keresztül s hogy ennek az életformának is megvan a maga jogosultsága és igazsága. Egy általános bevezető után, amely ki fogja mutatni, hogy a mai intellektuálisan fáradt európai ember szükségszerűen jut el az anti-intellektualizmus legszélsőbb formájához: a misztikához, sorra fognak kerülni, mint példák a misztika igazi és elkorcsosult formái: a hindu Vedanta-misztika, a kínai misztika (Laocse Tao-tana), a Plotinosba kijeljesedett görög misztika, a Meiszter Eckehartban kikristályosodott keresztény misztika, A. Curtis „Uj misztikája“, („A hallgatás iskolája“), a régi és az új Gnózis, a Theozófia, Rudolf Steiner Anthropozófiája, a Spiritizmus-okkultizmus világtépe. Jegyek a Lepage könyvkereskedésben.

Egy méter legjobb minőségű francia Crep de schin minden színben Lei 790

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— **Három férfi verekedett a belgrádi opera egyik páholyában egy asszonyért.** Belgrádból jelentik: Botrányos incidens történt a belgrádi Nemzeti Színházban a „Zaluncsár“ című új opera előadása alatt. Dr. Pavlovics Dusan előkelő belgrádi orvos egy fiatalember társaságában a második felvonás elején behatolt a négyes számú páholyba, ahol különváltan élő felesége Vidákovics Sztéván negyedéves orvos-tanhallgató társaságában ült és minden szó nélkül ütlegelni kezdte a fiatalembert. Vidákovics eleinte csak a védekezésre szorítkozhatott támadóival szemben, pár perc múlva azonban már viszonzhatta az ütéseket és parázs verekedés támadt a szűk páholyban. A három férfi összefagyva hempergett a földön, dr. Pavlovics pedig kétségbeesetten segítségért kiáltott. A verekedés az első pillanatokban pánikot idézett elő a színházban és a közönség

egy része a kijáratok felé menekült, mert nem tudta mire vélni a szokatlan zajt. A botrány miatt megszakadt az előadás és felgyújtották a nézőtérrel a csillárokat.

1 méter opál batiszt minden színben Lei 33

Szabó Jenő

divatkülönlegességek nagyáruházában Cluj

— **A hét elejei viharok okozták a kolozsvári villanyzavart.** A hét elején több ízben az a kellemetlen meglepetés érte Kolozsvár polgárságát, hogy a villanyvilágítás este felmondta a szolgálatot. A villanyüzem igazgatósága kijelentette, hogy a villanyzavarokat a viharok okozták, melyek rövidzárlatot idéztek elő. A rövidzárlatok oly erősek voltak, hogy kihatottak a Dieselmotorok működésére is. A rövidzárlatok a város régi, majdnem hasznavehetetlen villanyhálózatában különböző zavarokat okoztak, melyek következtében egyes pontokon áramszünet állott elő. A jégzajlással kapcsolatosan a villanyüzem igazgatója kijelentette, hogy a hidegszamosi villanyüzemet semmiféle veszély nem fenyegeti ezzel kapcsolatosan. A villanyüzem igazgatósága minden óvintézkedést megtett az esetleges árvízveszedelem elhárítására és Hidegszamos község felett több specialista munkás működik a jégtörölésből előállható veszély elhárításán.

Jó gyermekek !!

Szombaton délután 4 órakor a magyar színházban gyermek előadás olcsó helyaráhkal

A csizmás kandur

DEUTSCH

férfi divatkülönlegességek. Férfi fehérnemű méret után. CLUJ, Str. Memorandului (Unió-u.) 2.

Izletes

házi koszt

kapható kihordásra

Strada Motilor 18. emelet

Január hó 15-én

teljes átszervezett tartalommal

16 oldalon

a legkiválóbb erdélyi és külföldi írók közreműködésével, a legjobb fotóriporterek aktuális fényképeivel,

a férfi, az asszony, a gyermek számára szánt változatos és érdekes tartalommal jelenik meg az

Erdélyi Képeslap

a romániai magyarság egyetlen családi képeslapja, amely a legkiválóbb erdélyi írók szerkesztésében megy át.

Eredeti fotótudósítások a világ minden részéből

Egy szám ára csak 7 lei

Fogadjunk . . .

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi, ha mondom, hogy Titulescu kormányelnökségével meg lenne oldva a válság . . .

— Bratianu Vintilára nézve?

— Ejnye, dehogyan Pancser ur, az országra nézve . . .

— No akkor nem lesz belőle semmi . . . Inkább bizom akkor Bratianu Constantin pénzügyministerségében . . . Ez könnyebben keresztül mehet . . . De mit szól hozzá, hogy a francia kölcsön körül nehézségek vannak . . .

— Pedig úgy biztam a franciákban, azok olyan kedves könnyelmű emberek . . . De mi a véleménye Pancser, hogy az ismert kolozsvári igazgatónak milyen kellemetlen esete volt e héten . . .

— Oh hallottam kérem. A felesége felébredvén nem találta maga mellett, kiment a nevelőnő szobájába és rákiáltott:

„Most megfogtalak . . .”

„Nem gílt, most amikor fekszem — kiáltott vissza a férj — fogj meg, amikor szaladok . . .”

— Ejnye Pancser ne avatkozzék családi ügyekre, inkább mit szól ahhoz, hogy amint kiderül inasgyerekek csináltak a kolozsvári rombolást?

— En úgy láttam kérem, hogy egészen felszabadult tömeg volt . . . Az inas pedig még nem szabadult fel . . . Az eredményből is úgy látom, kérem, hogy mesterek csináltak . . .

— Az ítélet mást mond Pancser. És halotta Elfer professzor esetét?

— Oh mindenki tudja. A neves gyárigazgató elment hozzá, hogy nem érzi jól magát. Pedig úgy dolgozom, — mondotta — mint egy ló, úgy eszem, mint egy farkas, de estére fáradt vagyok, mint egy kutya és úgy alszom, mint egy medve . . .

„Pardon — vágott közbe a kintű Elfer tanár — uraságnak elbeszélése alapján a városi állatorvoshoz kell mennie . . .”

— Négy hét óta semmi bankbuktás?

— Csak ebben is maradjunk kérem . . .

— Pardon Pancser ur, tud talán jó elhelyezést a pénzre?

— Fektesse Fischbein Lászlónál Főtér 29 jó minőségű és olcsó harisnyákba és pulloverbe . . .

— Fel vagyok huzva rá, kérem és sietek oda és ha felvettem, benne is maradok.

ORVOSI

könyvraktár minden nyelven

LEPAGE Kvár. Kérjen jegyzékeket!

Elfogták Athénben a sikkasztó kolozsvári vasúti hivatalfőnököket

(Cluj-Kolozsvár, jan. 13. A Mai Világ tudósítójától) Nagyarányu panama ügyében vezette be a vizsgálatot tegnap a kolozsvári ügyészség, amelynek szálai két évre nyulnak vissza.

A panama főszereplője Troe János, a kolozsvári vasutigazgatóság hivatalfőnöke. A magasállású tisztviselő ellen két évvel ezelőtt bűnvádi feljelentés érkezett a kolozsvári rendőrséghez, amely a főtisztviselőt azzal vádolta meg, hogy milliókat sikkasztott el a kezelésre rábizott állami pénzekből. A feljelentés arról is hírt adott, hogy Troe János a sorozatos visszaélések kapcsán feltűnő nagyszámban hamisította az aktákat, amelyek lehetővé tették a panama elkövetését.

A feljelentés nyomán megindult a rendőrségi nyomozás, amely rövid néhány órai vizsgálat után megállapította Troe bűnösségét. Mielőtt azonban felelősségre lehetett volna vonni a sikkasztó főtisztviselőt, utlevelet hamisított magának és az első vizsgálatot követő éjszaka a legnagyobb titokban megszökött Kolozsvárról. Nagyváradon keresztül utazva pedig elhagyta az ország területét.

A panamázó főtisztviselő szökése

folytán a vizsgálatot csak hiányosan lehetett lefolytatni.

A szökés után a kolozsvári ügyészség országos, majd nemzetközi körözlevelet adott ki Troe János ellen. A külügyminisztérium nyomozó osztálya két éven keresztül kutatott Troe után, aki kezdetben Magyarországon próbálkozott elhelyezkedni, mikor azonban rájött arra, hogy körorzik, Bécs felé vette útját. Innen tovább szökött Svájcba, Németországba, majd visszajött Kelet felé és végül mintegy háromnegyedével ezelőtt Athénben telepedett le.

Athénben két héttel ezelőtt érte utól a román rendőrhatalóságok körözlevele, melynek alapján a görög rendőrség letartóztatta és a külügyminisztérium útján értesítette a kolozsvári ügyészséget Troe elfogatásáról. A görög rendőrség átirata szerint Troe kalapkészítő lett, kis műhelyt nyitott magának és nappal ezzel kereste kenyerét, este pedig az egyik athéni bárban táncolt, míg a rendőrség el nem csípte.

A kolozsvári ügyészség vezetője, dr. Livius Ilea főügyész az athéni rendőrség átirata nyomán nekifogott Troe János bűnlajstromának összeállításához, ugyanakkor pedig in'érkedett, hogy meginduljon a hivatalos kiadatási eljárás is.

Ötven évvel ezelőtt Bécsben halálra ítélték egy leányt, aki most halt meg hetven éves korában

(Bécs, január 13.) A lapok megemlékeznek arról, hogy Katharina Steiner, egy volt bécsi prostituált, akinek élete rendkívül szerencsétlen volt, hetven esztendőskorában Bécsben meghalt.

Ötven esztendeje annak, — 1878-ban történt — hogy Steiner Katarinát ama borzalmas vád alapján, hogy szobartársnőjét, egy prostituáltat, meggyilkolt és kirabolt, Bécsben letartóztatták.

Katharine Steiner akkor husz éves volt és a fiatal, csinos zsidóleánynak meglehetősen nagy „klienturája” volt. Az akkori Bécsben ez a rablógyilkosság a szenzáció erejével hatott. Katharine Steiner kétségbeesetten tagadta a borzalmas vádat és minden körülmények között alibit akart igazolni. Ezzel szemben az államügyésznek sikerült megfélelő bizonyítékokat gyűjteni, úgy hogy a főtárgyaláson a lány minden kétség-

beesett tagadása ellenére bűnösnek mondották ki és rablógyilkosság bűntettéért kötél általi halálra ítélték.

Amikor a halálraítelt szerencsétlen leányt a főtárgyalásról a porkolábok elvezették, odakiáltott bírónak: „Ítéletek ellenére ártatlan vagyok. Erre ismét megesküszöm az egyetlen élő istenre!”

Miután a legfelsőbb bíróság is jóváhagyta a halálos ítéletet, Katharine Steiner sorsa meg volt pecsételve. A jogerős halálos ítélet után egy félesztendő mulva a halálos ítéletet kegyelem útján életfogytiglani súlyos börtönre változtatták. Öt esztendőt töltött ártatlanul Katharine Steiner a börtönben, amikor a valódi gyilkos — a meggyilkolt prostituált kitarthatja, egy elzúllott diák — lelkiismeretfurdalástól kergetve, jelentkezett. A gyilkos az államügyész fia volt.

LEGOLOSÓBBAK

Szabó Rózsika kalapjai

Tekintettel arra, hogy még több ezer darab van raktáron a múlt évről,

gyári áron lesznek elárusítva

Átalakítások egy nap alatt készülnek

★

Szabó Rózsika Cluj,
Cal. Reg. Ferdinand (Wesselényi-u.)
14. és 25. szám.

Nem kell gombólkoznia a rossz téli időben,

ha előfizet a

Mai Világra

mert megjelenés után azonnal lakására viszi a lapot a kihordó

Előfizetési ár: Egész évre 500 lej, félévre 280 lej, negyedévre 150 lej, egy óra 50 lej.

Kiadóhivatal Str. Iorga (v. Jókai-u.) 10.

SPORTVILÁG

A magyar profiligá tavaszi szezonja. A magyar profiszövetség idejekorán kisorsolta a profiligá tavaszi szezonjának mérkőzéseit, amelyek a mi közönségünket is elsősorban érdeklik. Közöljük ezt a sorsolást azzal, hogy egyesületeink láthatják, mikor lesznek elfoglalva a magyar proficsapatok és így idejekorán tárgyalhatnak velük a tavaszi mérkőzésekre, ha kedvük és pénzüik lesz hozzá, s ha az FSSR és MLSZ között addig elsimul az ismeretes konfliktus.

A tavaszi program a következő:

Február 19. Bocskay—Nemzeti, Sabaria—Atilla, Ujpest—Kispest, Budai 33-as—Bástya, Vasas—Ferencváros, III. ker.—Hungária.

Február 26. Attila—Bocskay, Kispest—Sabaria, Bástya—Ujpest, Ferencváros—Budai 33-as, Hungária—Vasas, Nemzeti—III. ker.

Március 4. Bocskay—Kispest, Sabaria—Bástya, Ujpest—Ferencváros, 33-as—Hungária, Vasas—Nemzeti, III. ker.—Attila.

Március 11. Bástya—Bocskay, Ferencváros—Sabaria, Hungária—Ujpest, Nemzeti—33-as, Attila—Vasas, Kispest—III. ker.

Március 18. Bocskay—Ferencváros, Sabaria—Hungária, Ujpest—Nemzeti, 33-as—Attila, Vasas—Kispest, III. ker.—Bástya.

Április 1. Hungária—Bocskay, Nemzeti—Sabaria, Attila—Ujpest, Kispest—33-as, Vasas—Bástya, Ferencváros—III. ker.

Április 15. Bocskay—Sabaria, Ujpest—Vasas, 33-as—III. ker., Nemzeti—Attila, Kispest—Ferencváros, Bástya—Hungária.

Április 29. III. ker.—Bocskay, Sabaria—Vasas, Ujpest—33-as, Hungária—Nemzeti, Bástya—Kispest, Attila—Ferencváros.

Május 13. Bocskay—33-as, Sabaria—Ujpest, Vasas—III. ker., Nemzeti—Bástya, Kispest—Attila, Ferencváros—Hungária.

Május 20. Vasas—Bocskay, 33-as—Sabaria, III. ker.—Ujpest, Ferencváros—Nemzeti, Attila—Bástya, Hungária—Kispest.

Június 10. Ujpest—Bocskay, Sabaria—III. ker., 33-as—Vasas, Kispest—Nemzeti, Attila—Hungária, Bástya—Ferencváros.

Ujabb erdélyi invázió Budapest. Berkessy, a nagyváradai Törökves, majd a Fulgerul centerhalfja a Ferencvároshoz szerződött. Az MLSZ már elküldte a kiadatási kért az FSSR-hez és reméli, hogy azt hamarosan és kedvezően intézik el. Itt említjük meg, hogy az Egyiptomban turázó Ferencváros hír szerint nem utazik még haza, hanem előbb Palesztinában öregbíti sikerétit.

Szörme mikadó
Lei 4000

Átmeneti kabátok
Bőrkabátok

NEUMANN M. CLUJ,
férfi- és fiuruha-
aruház, Főtér 14.

Bármilyen méretű
dobozt és ládát
legolcsóbban
prompt szállít

„Lemos” ládagyár
CLUJ, Str. Baritiu (v. Malom-u.) 23
Telefon 194 és 645